

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Pocztą polowa 53 7 marca 1921 r.

TAJNE

12/3 6/2472
Re
6724 RW

Oddział II informacyjny

Sw.2. Nr. 10000 /II

Do

ADJUTANTURY GENERALNEJ

w BELWEDERZE .

Przedkłada się do wiadomości raport attaché wojskowego w Bernie z dnia 12.II.r.b. o działalności Wasyla HABSBURGA i innych polityków ukraińskich.

1 załącznik.

I. Zastępca Szefa Szt. Gen.

K u l i ń s k i m . p .

Generał podporucznik

Za zgodność

[Handwritten signature]

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L: D2672472 dnia 9/III 1921 r.

złoty. Wydział

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

331

ATTACHÉ WOJSKOWY
PRZY POSELSTWIE POLSKIM
W BERNIE

Bern, dnia 12 Lutego 1921r.-

POUFNE

Do NACZELNEGO DOWODZTWA W.P.

Nr. 2460/RW.

ODDZIAŁ II Sztabu Generalnego.

Poczta Polowa 53.-

Wasył WYSZYWANY

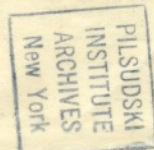
Według otrzymanych informacji z dobrego źródła, sprawa Wasyła WYSZYWANEGO (HABSBURGA) w ostatniej swej fazie przedstawia się następująco -

Obecnie WYSZYWANY znajduje się w dość ciężkiej sytuacji finansowej. Porozumiał on się z kuzynem swoim, królem ALFONSEM XIII i ma zamiar w jak najkrótszym czasie udać się do Madrytu. Początkowo miał on intencję, prowadzić na swą korzyść pertraktacje z Anglią przez królowę hiszpańską. Ale przestudjowawszy dokładnie grunt polityczny Wielkiej Ukrainy doszedł do przekonania że nie znajdzie poparcia wśród wielkich partji politycznych a zwłaszcza wśród chłeborobów.

Zwolennicy SKOROPADSKIEGO starali się aby WYSZYWANY popierał ich akcję i stanął jako "Następny" kandydat na hetmana. Ze strony zaś popleczników WYSZYWANEGO projektowano nawet małżeństwo WYSZYWANEGO z córką SKOROPADSKIEGO.

Zorientowawszy się ostatecznie w sytuacji, rozpoczął WYSZYWANY pewną akcję na jakieś nieco chimeryczne i mało określone połączenie Galicji Wschodniej i Rusi Przykarpackiej, jakoteż Bukowiny, w jedno państwo. Tę ideę poparł też i WASYLKO.

Gdy WYSZYWANY wydrukował znane swoje "interview" w "Neue Wiener Zeitung" WASYLKO wystosował do niego list żądający zupełnego "dementi" tego wywiadu. WYSZYWANY odpowiedział nato w sposób ostry że żadnego zaprzeczenia nie wydrkuje, gdyż istotnie sam pisał ten "Interview". Wobec tego

WASYLKO opuścił zupełnie WYSZYWANEGO.

Kombinacja zaś Wasilki (łącznie z kongresem 10 partji w Wiedniu) polegała na następującej sprawie: Za czasów SKOROPADSKIEGO umieszczono w Banku Państwowym w Berlinie 440 milionów Marek, a w Budapeszcie około 300 milionów Koron. Niemcy kwotę u nich złożoną chcą uważać za przepadłe i wszystko robią by jej nie zwrócić.

WASYLKO przy pomocy licznych adwokatów berlińskich rozpoczął jednak pertraktacje by choć część tej kwoty uzyskać (przyczem wszedł w tej sprawie w spółkę z p. Karolem JAROSZYNSKIM) Niemcom zaś WASYLKO obiecał odłączenie Galicji Wschodniej od Polski, Rusi Przykarpackiej od Czechów a Bukowiny od Rumunów. Przyczem zapewniał im ropę i benzynę.

Wszystkie te obietnice jednak nie pomogły i Niemcy odmówili wydanie pieniędzy, a owa ostateczna kłótnia WYSZYWANEGO z WASYLKIEM położyła kres całej tej sprawie.

Jednakże wiadomo, że miesiąc czy też 1 1/2 miesiąca temu, udało się WASYLCE z sum złożonych uzyskać od HORTY'EGO pewną część t. j. 15 milionów koron. Reszta jednak WASYLCE nie udało się podjąć. Co prawda rząd PETLURY podniósł też pewną część tej kwoty.

W związku z całą tą sprawą stoi ów kongres 10 czy 12 grup politycznych we Wiedniu. Chleboroby do kongresu tego wejść nie chcieli na chcąc jak mówią, łączyć uczciwych grup politycznych z "wyrwigroszami i awanturnikami".

Zato chleborobi wysłali SZEMETA do Polski w celu wciągnięcia wielkich obszarników polskich z Ukrainy do "Kongresu stałego wszystkich grup chleborobów".

Zauważyć należy wreszcie rolę metropolity SZEPTYC
KIEGO. Jest on w Rzymie, skąd udaje się za parę tygodni do
Nicei w celu zobaczenia się z Michałem TYSZKIEWICZEM. Potem
przybędzie do Genewy, gdzie chce widzieć się ze SKOROPADSKIM,
którego jakoby zaczyna silnie popierać. SKOROPADSKI podobno
lęka się nieco tej przyszłej rozmowy, gdyż według niego, nale
ży zostawić swobodę Polsce w sprawie Galicji Wschodniej i Bia
łej Rusi celem przyjacielskiego zbliżenia pomiędzy wielką Uk
rainą a Polską.

Wszyscy działacze Ukraińscy, z PETRUSZEWICZEM na
czele, znajdują się w bardzo trudnym materialnym położeniu.

J. Tarowski

Rotmistrz i Attaché Wojskowy P.P.